

Laidiens: **12.07.2013., Nr. 134**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2013/134.8**

Ministru kabineta noteikumi Nr.366

Rīgā 2013.gada 9.jūlijā (prot. Nr.39 25.§)

Noteikumi par aviācijas darbību dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā

Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 11.panta otrās daļas 17.punktu, 32.² panta astoto daļu, 45.panta pirmo un 7.¹ daļu un likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 7.panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā:

- 1.1. aviācijas darbības iekļauj Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā;
- 1.2. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pieņem likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta pirmajā daļā minēto lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu gaisa kuģa operatoram;
- 1.3. nosaka emisijas kvotu daudzumu visiem gaisa kuģu operatoriem;
- 1.4. gaisa kuģu operatori izstrādā emisiju monitoringa plānu un tonnkilometru monitoringa plānu un atbilstoši tiem veic emisiju monitoringu un tonnkilometru monitoringu, kā arī plānu apstiprināšanas kārtību;
- 1.5. sagatavo, verificē, izvērtē un apstiprina gaisa kuģu operatoru tonnkilometru ziņojumu un emisiju ziņojumu;
- 1.6. akreditē institūciju, kura veic atbilstības novērtēšanu aviācijas darbībām Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. jauns gaisa kuģa operators – gaisa kuģa operators, kurš sāk veikt darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā, pēc otrā vai katra nākamā perioda tonnkilometru monitoringa gada un kura jaunās darbības pilnīgi vai daļēji neturpina cita gaisa kuģa operatora iepriekš veiktas aviācijas darbības;
- 2.2. strauji augošs gaisa kuģa operators – gaisa kuģa operators, kura tonnkilometru skaits gadā palielinās par vidēji vairāk nekā 18 % periodā no tonnkilometru monitoringa gada, par kuru saskaņā ar šo noteikumu 16.punktu ir iesniegts un apstiprināts tonnkilometru ziņojums, līdz perioda, kas sākas 2013.gada 1.janvārī, un katra nākamā

perioda otrajam kalendāra gadam un kura papildu darbības pilnīgi vai daļēji neturpina cita gaisa kuģa operatora iepriekš veiktās aviācijas darbības;

2.3. mazais emitētājs – gaisa kuģa operators, kas trijos secīgos četrus mēnešu periodos nodrošina mazāk nekā 243 lidojumus periodā, vai gaisa kuģa operators, kas nodrošina lidojumus, kuru kopējās emisijas tirdzniecības perioda kalendāra gadā nepārsniedz 25 000 tonnu oglekļa dioksīda;

2.4. īpaša rezerve – aviācijas emisijas kvotu rezerve, kas paredzēta jauniem vai strauji augošiem gaisa kuģu operatoriem, sākot ar otro tirdzniecības periodu;

2.5. monitoringa metode – pieeju kopums, ko gaisa kuģa operators izmanto aviācijas darbību tonnkilometru vai aviācijas darbību radīto emisiju noteikšanai;

2.6. tonnkilometru ziņojums – gaisa kuģa operatora sagatavots un verificētāja verificēts ziņojums par Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas aviācijas darbību tonnkilometriem visiem lidojumiem, kurus attiecīgais gaisa kuģa operators ir veicis tonnkilometru monitoringa gadā;

2.7. emisiju ziņojums – gaisa kuģa operatora sagatavots un verificētāja verificēts ziņojums par gaisa kuģa operatora ekspluatēto gaisa kuģu tādu darbību datiem un emisijām iepriekšējā kalendāra gadā, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā;

2.8. verificētājs – kompetenta, neatkarīga atbildības novērtēšanas institūcija, kas kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm ir akreditēta saskaņā ar Eiropas Komisijas 2012.gada 21.jūnija Regulu Nr.600/2012 par siltumnīcefekta gāzu ziņojumu un tonnkilometru ziņojumu verifikāciju un par verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk – regula Nr.600/2012) un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 9.jūlija Regulu Nr.765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr.339/93, kas ir atbildīga par operatora veikto darbību, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā, un šo darbību radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju noteikšanas procedūru verifikācijas procesa veikšanu un ziņošanu;

2.9. verifikācijas ziņojums – ņemot vērā verifikācijas laikā iegūto informāciju, verificētāja sagatavots ziņojums par gaisa kuģa operatora tonnkilometru vai emisiju ziņojumu verifikāciju un par šo ziņojumu atbilstību šiem noteikumiem.

3. Gaisa kuģa operators:

3.1. veic tonnkilometru monitoringu un sniedz ziņojumu saskaņā ar Eiropas Komisijas 2012.gada 21.jūnija Regulu Nr.601/2012 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk – regula Nr.601/2012);

3.2. sagatavo tonnkilometru monitoringa plānu un tonnkilometru ziņojumu saskaņā ar regulas Nr.601/2012 I pielikumā noteikto tonnkilometru monitoringa plāna minimālo saturu un X pielikumā noteikto tonnkilometru ziņojuma minimālo saturu, izmantojot valsts aģentūras "Civīlās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civīlās aviācijas aģentūra) tīmekļa vietnē (www.caa.lv) pieejamās tonnkilometru monitoringa plāna un tonnkilometru ziņojuma veidlapas;

3.3. veic emisiju monitoringu un sniedz ziņojumu saskaņā ar regulu Nr.601/2012 un šo noteikumu pielikumā minētajiem nosacījumiem;

3.4. sagatavo emisiju monitoringa plānu un emisiju ziņojumu saskaņā ar regulas Nr.601/2012 I pielikumā noteikto emisiju monitoringa plāna minimālo saturu un X pielikumā noteikto emisiju ziņojuma minimālo saturu,

izmantojot Civilās aviācijas aģentūras tīmekļa vietnē (www.caa.lv) pieejamās emisiju monitoringa plāna un emisiju ziņojuma veidlapas;

3.5. tonnkilometru monitoringam un emisiju monitoringam, kā arī tonnkilometru ziņojuma un emisiju ziņojuma sagatavošanai var izmantot regulas Nr.601/2012 ietvaros izstrādātās vadlīnijas – norāžu dokumentu Nr.2 "Monitoringa un ziņošanas regula – vispārēji norādījumi gaisa kuģu operatoriem", norāžu dokumentu Nr.3 "Biomisas jautājumi ES ETS" un norāžu dokumentu Nr.6 "Datu plūsmas un kontroles sistēma". Minētie dokumenti ir pieejami Civilās aviācijas aģentūras tīmekļa vietnē (www.caa.lv).

4. Civilās aviācijas aģentūras un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas lēmumus gaisa kuģa operators var apstrīdēt vai pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

II. Tonnkilometru monitoringa un emisiju monitoringa kārtība

5. Emisiju monitoringu gaisa kuģa operators veic katru gadu.

6. Jauns gaisa kuģa operators emisiju monitoringu uzsāk ar dienu, kad tas tiek iekļauts gaisa kuģu operatoru sarakstā, kas noteikts Eiropas Komisijas 2009.gada 5.augusta Regulas Nr.748/2009 par to gaisakuģu operatoru sarakstu, kuri 2006.gada 1.janvārī vai pēc minētā datuma ir veikuši Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, katram gaisakuģa operatoram norādot administrējošo dalībvalsti, pielikumā (turpmāk – Eiropas Komisijas saraksts), vai kad uzsāk darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā.

7. Lai pieteiktos aviācijas emisijas kvotu saņemšanai, gaisa kuģa operators veic tonnkilometru monitoringu kalendāra gadā, kas beidzas 24 mēnešus pirms likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 1.¹ daļas 4.punktā minētā katra perioda sākuma (turpmāk – tonnkilometru monitoringa gads). Periodam, kas sākas ar 2021.gada 1.janvāri, tonnkilometru monitoringa gads ir 2018.gads.

8. Lai pieteiktos aviācijas emisijas kvotu saņemšanai, jauns gaisa kuģa operators tonnkilometru monitoringu veic likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 1.¹ daļas 4.punktā minētā katra perioda (turpmāk – nākamais periods) otrajā kalendāra gadā. Likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 1.¹ daļas 3.punktā minētajam periodam, kas sākas 2013.gada 1.janvārī, jauns gaisa kuģa operators tonnkilometru monitoringu veic 2014.gadā.

9. Gaisa kuģa operators:

9.1. saskaņā ar šo noteikumu 3.3., 3.4. un 3.5.apakšpunktu sagatavo emisiju monitoringa plānu, lai veiktu emisiju monitoringu šo noteikumu 5. un 6.punktā minētajā kārtībā;

9.2. saskaņā ar šo noteikumu 3.1., 3.2. un 3.5.apakšpunktu sagatavo tonnkilometru monitoringa plānu, lai veiktu tonnkilometru monitoringu šo noteikumu 7. un 8.punktā minētajā kārtībā.

10. Tonnkilometru monitoringa plānu šo noteikumu 7.punktā minētie gaisa kuģu operatori iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā vismaz četrus mēnešus pirms tonnkilometru monitoringa gada, bet šo noteikumu 8.punktā minētie gaisa kuģu operatori tonnkilometru monitoringa plānu iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā vismaz četrus mēnešus pirms katra šo noteikumu 8.punktā minētā perioda otrā kalendāra gada sākuma.

11. Emisiju monitoringa plānu šo noteikumu 5.punktā minētie gaisa kuģu operatori iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā vismaz četrus mēnešus pirms katra nākamā perioda tonnkilometru monitoringa gada sākuma.

12. Jauns gaisa kuģa operators emisiju monitoringa plānu iesniedz divu mēnešu laikā no dienas, kad tas ir uzsācis darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā, vai kad jauns gaisa kuģa operators ir iekļauts Eiropas Komisijas sarakstā.

13. Gaisa kuģa operators groza savu tonnkilometru monitoringa plānu vai emisiju monitoringa plānu un nekavējoties šos grozījumus iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā šādos gadījumos:

13.1. regulas Nr.601/2012 14.panta 2.punktā noteiktajos gadījumos;

13.2. tonnkilometru monitoringa plānā vai emisiju monitoringa plānā veicamas būtiskas izmaiņas regulas Nr.601/2012 15.panta 4.punktā noteiktajos gadījumos;

13.3. ja gaisa kuģa operators, kurš ir mazais emitētājs, emisiju aprēķinam emisiju monitoringam ziņošanas gadā izmanto regulas Nr.601/2012 54.panta 2.punktā minēto rīku un pārsniedz šo noteikumu 2.3.apakšpunktā minētās robežvērtības.

14. Civilās aviācijas aģentūra:

14.1. izvērtē saskaņā ar šo noteikumu 11., 12. un 13.punktu iesniegto emisiju monitoringa plānu un saskaņā ar šo noteikumu 10. un 13.punktu iesniegto tonnkilometru monitoringa plānu un mēneša laikā pieņem lēmumu par:

14.1.1. emisiju monitoringa plāna apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja emisiju monitoringa plāns neatbilst regulas Nr.601/2012 II un IV nodaļā un šo noteikumu pielikumā minētajiem nosacījumiem;

14.1.2. tonnkilometru monitoringa plāna apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja tonnkilometru monitoringa plāns neatbilst regulas Nr.601/2012 II un IV nodaļā minētajiem nosacījumiem;

14.2. ja pieņemts lēmums par tonnkilometru monitoringa plāna vai emisiju monitoringa plāna noraidīšanu, lēmumā norāda termiņu trūkumu novēršanai;

14.3. divu nedēļu laikā pēc tam, kad gaisa kuģa operators ir novērsis lēmumā par tonnkilometru monitoringa plāna noraidīšanu vai lēmumā par emisiju monitoringa plāna noraidīšanu norādītos trūkumus un atkārtoti iesniedzis tonnkilometru monitoringa plānu vai emisiju monitoringa plānu, pieņem lēmumu par to apstiprināšanu vai noraidīšanu, ja emisiju monitoringa plānā vai tonnkilometru monitoringa plānā iepriekš konstatētie trūkumi nav novērsti, norādot papildu termiņu trūkumu novēršanai;

14.4. ja gaisa kuģa operators saskaņā ar šo noteikumu 13.punktu ir iesniedzis grozījumus apstiprinātā tonnkilometru monitoringa plānā vai emisiju monitoringa plānā noteiktajā monitoringa metodē (konkrēti norādot punktus, kuros izdarīti grozījumi), mēneša laikā pieņem lēmumu par šo izmaiņu apstiprināšanu vai noraidīšanu;

14.5. divu mēnešu laikā pēc tonnkilometru gada sākuma informē Valsts vides dienestu un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju par tiem gaisa kuģu operatoriem, kuri šo noteikumu 10.punktā minētajā kārtībā nav iesnieguši tonnkilometru monitoringa plānu vai šo noteikumu 11. un 12.punktā minētajā kārtībā nav iesnieguši emisiju monitoringa plānu, vai kuru monitoringa plāni nav apstiprināti.

15. Šo noteikumu 9.punktā minētie plāni ir apstiprināti ar datumu, kurā Civilās aviācijas aģentūra ir nosūtījusi gaisa kuģa operatoram lēmumu par plānu apstiprināšanu.

III. Aviācijas emisijas kvotu noteikšana gaisa kuģu operatoriem

16. Lai pieteiktos aviācijas emisijas kvotu saņemšanai, gaisa kuģa operators vismaz 21 mēnesi pirms katra nākamā perioda sākuma iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā pieteikumu. Pieteikumā iekļauj:

16.1. apliecinājumu, ka gaisa kuģa operators atbilst likuma "Par piesārņojumu" 1.panta 3.² daļā minētajiem nosacījumiem un ir tiesīgs saņemt aviācijas emisijas kvotas;

16.2. verificētu tonnkilometru ziņojumu;

16.3. verificācijas ziņojumu par tonnkilometru ziņojuma atbilstību.

17. Civilās aviācijas aģentūra:

17.1. izvērtē šo noteikumu 16.punktā minēto pieteikumu, ņemot vērā šādus nosacījumus:

17.1.1. tonnkilometru ziņojums ir iesniegts šo noteikumu 16.punktā minētajā termiņā;

17.1.2. tonnkilometru ziņojums ir sagatavots un iesniegts šo noteikumu 3.punktā noteiktajā formātā;

17.1.3. verificācijas ziņojumā par tonnkilometru ziņojumu ir pozitīvs verificētāja atzinums;

17.1.4. ja verificācijas ziņojumā ir norādīts, ka tonnkilometru ziņojumā ir konstatētas būtiskas nepilnības, Civilās aviācijas aģentūra izvērtē, vai šīs nepilnības ir pietiekamas tonnkilometru ziņojuma noraidīšanai;

17.2. mēneša laikā pēc šo noteikumu 16.punktā minētā pieteikuma saņemšanas pieņem lēmumu par pieteikuma apstiprināšanu vai noraidīšanu un attiecīgo lēmumu paziņo gaisa kuģa operatoram;

17.3. vismaz 18 mēnešus pirms nākamā perioda sākuma:

17.3.1. iesniedz Eiropas Komisijā saskaņā ar šo noteikumu 17.2.apakšpunktu apstiprinātos tonnkilometru ziņojumus un informāciju par kopējo visu gaisa kuģu operatoru tonnkilometru skaitu. Minētā informācija ir iegūta, apkopojot tonnkilometru ziņojumos norādītos datus;

17.3.2. nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai šo noteikumu 17.3.1.apakšpunktā minēto kopējo gaisa kuģu operatoru tonnkilometru skaitu.

18. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija triju mēnešu laikā no dienas, kad Eiropas Komisija ir pieņēmusi lēmumu par aviācijas emisijas kvotu aprēķinam izmantojamo līmeņatzīmi:

18.1. aprēķina katram gaisa kuģa operatoram, kura pieteikums ir apstiprināts saskaņā ar šo noteikumu 17.1.apakšpunktu:

18.1.1. katra nākamā perioda aviācijas emisijas kvotu kopskaitu, Eiropas Komisijas noteikto līmeņatzīmi reizinot ar tonnkilometru skaitu, kas norādīts saskaņā ar šo noteikumu 17.1.apakšpunktu apstiprinātajā tonnkilometru ziņojumā;

18.1.2. ikgadējo aviācijas emisijas kvotu skaitu, šo noteikumu 18.1.1.apakšpunktā minēto katra nākamā perioda aviācijas emisijas kvotu kopskaitu dalot ar gadu skaitu periodā, kad gaisa kuģa operators veiks darbības, uz kurām attiecas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma aviācijas jomā;

18.2. ņemot vērā likuma "Par piesārņojumu" 32.⁷ panta nosacījumus, pieņem lēmumu par aviācijas emisijas kvotu piešķiršanu gaisa kuģu operatoriem saskaņā ar šo noteikumu 18.1.apakšpunktu aprēķināto aviācijas emisijas kvotu skaitu un informē par to gaisa kuģu operatorus un Civilās aviācijas aģentūru, kā arī minēto lēmumu publicē savā tīmekļa vietnē.